

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 25 Eylül 2026.
Sayı : 1725

10/3846

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda çeşitli tarikat ve cemaat yapılarının kamu kurumlarında örgütlendiği, mensupları üzerinden kadrolaştığı, özellikle stratejik görev alanlarında etkili olduğu yönünde kamuoyunda yoğun tartışmalar yaşanmaktadır. Bu iddialar yalnızca münferit olaylarla sınırlı olmayıp kamu hizmetinin tarafsızlığı, liyakat ilkesi, devlet hiyerarşisi, güvenlik soruşturmalarının niteliği, laik hukuk devleti ilkesi ve kamu kurumlarının bütünlüğü açısından ciddi soru işaretleri yaratmaktadır. Bu nedenle, hangi yapıların hangi kurumlarda nasıl etki alanı oluşturduğu, kadrolaşma, personel kayırma, alternatif hiyerarşi oluşturma veya kurumsal sadakati zayıflatma gibi iddiaların gerçeklik payının nesnel biçimde tespit edilmesi ve gerektiğinde hukuki-idari tedbirlerin alınması zorunludur.

Türkiye, devlet kurumlarının içine sızan örgütlü yapıların yıllar boyunca nasıl güç biriktirdiğini, hukuk sistemini, liyakat mekanizmalarını ve güvenlik bürokrasisini nasıl tahrip ettiğini acı şekilde tecrübe etmiştir. 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan darbe girişimi, devlet hiyerarşisi dışında kurulan alternatif bağlılık biçimlerinin nelere yol açabileceğini, kamusal yetkiyi ele geçirmenin hangi araçlarla mümkün kılındığını ve demokratik düzenin hangi risklerle karşı karşıya kalabileceğini açık biçimde ortaya koymuştur. Bu tecrübe, devlet kurumlarında örgütlü yapılanmaların erken tespit edilmesi, şeffaf biçimde incelenmesi ve önleyici mekanizmaların oluşturulması gerektiğini göstermektedir.

Bu bağlamda, Türkiye’de faaliyet gösteren tarikat ve cemaat yapılarının kamusal alandaki faaliyetlerinin boyutlarının, kamu kurumlarında örgütlenme iddialarının kapsamının, kamu personel rejimi ve liyakat sistemi üzerindeki etkilerinin, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması süreçlerindeki olası boşlukların, mevzuatın yeterliliğinin ve laik hukuk devleti ilkesi açısından doğurduğu sonuçların bütüncül biçimde incelenmesi, gerekli yasal/ıdarî tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırmasını arz ve teklif ederiz.

G. Kızı
Özlem Kızı
Mersinli

Süreyya Öneş Derici
Muğla Milletvekili

ÖZLEM ÖZCAN
MUĞLA MV.

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, devleti laik, demokratik ve sosyal bir hukuk devleti olarak tanımlamakta; din ve vicdan özgürlüğünü güvence altına alırken, kamu gücünün kullanılmasını kurallı, denetlenebilir ve herkese eşit biçimde uygulanabilir kılmaktadır. Bu sistemde kamu görevlilerinin Anayasa'ya ve kanunlara sadakat yükümlülüğü esastır; devlet hiyerarşisi, kamusal yetkiyi hiçbir şekilde alternatiflere açık olmayan bir hukuki çerçevede tanımlar.

Kamuoymunda ve basında yer alan iddialarda, tarikat ve cemaatlerin eğitimden yargıya, sağlık hizmetlerinden güvenlik bürokrasisine kadar çeşitli alanlarda personel üzerinde etkili olduğu, alternatif sadakat ilişkileri oluşturduğu ve liyakat mekanizmalarını zayıflattığı yönündedir. Türkiye'nin yakın tarihinde yaşanan 15 Temmuz darbe girişimi, devlet içinde örgütlenen yapılarla ilgili en çarpıcı örneği teşkil etmektedir. Bu girişim, devlet kurumlarının ele geçirildiği, kamu görevinin tarafsızlık ilkesinin ortadan kalktığı ve demokratik nizamın fiilen hedef alındığı bir tabloyu ortaya koymuştur. Bu sebeple, günümüzde tartışılan tarikat ve cemaat yapılarının kamu kurumlarındaki varlığının araştırılması, benzer yapılanmaların yeniden güç kazanmasının ve devlet hiyerarşisinin dışında örgütlenen mekanizmaların yeniden oluşmasının önüne geçmek açısından kritik önemdedir.

Bu çerçevede, tarikat ve cemaat yapılarının kamu kurumlarındaki iddialara konu örgütlenmelerinin kapsamlı biçimde araştırılması, demokratik hukuk devleti ilkesinin korunması, kamu yönetiminin tarafsızlığı ve liyakat temelli yapısının güvence altına alınması ve geleceğe yönelik risklerin bertaraf edilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması Komisyonu kurulması zorunludur.

